

BELEIDSVERKLARING ASIEL EN MIGRATIE

Geachte voorzitter,
Beste Collega's,

Migratie is de uitdaging van de 21ste eeuw. Het aantal conflicthaarden in de wereld neemt ernstig toe. Dit brengt een stroom van vluchtelingen op gang en zet vooral de buurlanden in de herkomstregio's onder druk. Het zet ook België en andere EU-landen voor de grote uitdaging om de migratiestromen, zowel de humanitaire als de economische, beter te organiseren. Een uitdaging, maar tegelijkertijd ook een enorme kans: Dit land heeft 'hands and brains' en een open blik nodig om zich de komende decennia staande te houden.

Dames en heren,
De tijd is beperkt. Ik zal me in deze beleidsverklaring toeleggen op een aantal belangrijke elementen uit mijn beleidsnota Asiel en Migratie. Deze maatregelen schrijven zich in in het Regeerakkoord.

3 grote principes zullen de leidraad vormen van mijn beleid voor de komende 5 jaar:

1. Realistisch en sociaal: We leven niet op een eiland. We mogen en kunnen niet wereldvreemd zijn. Wie recht heeft op steun, zal die ook krijgen.
2. Eerlijk en rechtvaardig: Ik zal een asiel- en migratiebeleid voeren waarbij geen valse hoop, geen onrealistische verwachtingen worden gewekt. Snelle procedures en beslissingen moeten dit voorkomen.
3. Correct en duidelijk: genomen beslissingen zullen uitgevoerd worden, ook de negatieve beslissingen. Vrijwillig als het kan, gedwongen als het moet.

Als bevoegd staatssecretaris wil ik de maatschappij en elke nieuwkomer een garantie bieden op een humaan en correct asiel- en migratiebeleid, voortbouwend op de grondige wijzigingen van de laatste jaren. Samenwerking is cruciaal in het realiseren van deze doelstelling. Daarom zet ik prioritair in op een intense samenwerking op vier niveaus: 1/ de Samenwerking binnen de Europese unie 2/ de samenwerking tussen verschillende Federale overheidsdiensten 3/ de samenwerking met de deelstaten en 4/ tenslotte de samenwerking met de lokale besturen.

In deze beleidsverklaring stel ik u aan de hand van 6 doelstellingen concrete acties voor waarop ik de volgende 5 jaar zal focussen:

Doelstelling 1: een rechtvaardig asielbeleid

Het recht op asiel is een internationaal recht. Het biedt bescherming aan vervolgte personen overal ter wereld. Dit recht is en blijft de hoeksteen van mijn asielbeleid. Vluchtelingen met een gegronde vrees voor vervolging moeten op asiel kunnen rekenen. Het is evident dat België zijn internationale verplichtingen ten volle zal nakomen en bescherming zal bieden aan zij die hiervoor in aanmerking komen. Daarom zal ik de asielprocedure laten aanpassen in navolging van de Europese richtlijnen. Aan de wijze van beoordeling in eerste aanleg en in beroep wordt niet geraakt.

Ik zal in samenwerking met het Hoog Commissariaat voor de Vluchtelingen van de Verenigde Naties (UNHCR) structureel verder inzetten op hervestiging van kwetsbare vluchtelingen.

Een rechtvaardig asielbeleid betekent ook het aanpakken van misbruiken. Het effectief beschermen van

diegenen die dáádwerkelijk bescherming nodig hebben en het voorkómen en wegwerken van misbruik van de asielprocedure. Zo zal ik onder andere inzetten op:

- Het versneld afhandelen van ongegronde asielaanvragen
- De bestrijding van oneigenlijke meervoudige asielaanvragen en
- Een evaluatie van de recente wetwijzigingen terzake.

Doelstelling 2: een nieuw opvangmodel voor kandidaat-vluchtelingen

Het bestaande opvangmodel moet worden aangepast en geoptimaliseerd. De asielprocedure werd aanzienlijk verkort. Het handhaven van een 2-fasen opvangmodel (eerst collectief, dan individueel) is niet langer opportuun. De opvang dient bij voorkeur collectief georganiseerd te worden. De individuele opvang zal prioritair worden voorbehouden aan kwetsbare groepen (zoals bijvoorbeeld, mensen met een fysieke handicap, zwangere vrouwen, alleenstaanden met kinderen, niet begeleide minderjarige vluchtelingen) en kandidaat-vluchtelingen met een grote kans op erkenning.

Dit nieuwe opvangmodel zal ik invoeren. Ik zal daarbij rekening houden met de noden aan flexibiliteit van het opvangnetwerk. In geval van een stijgende bezetting, garandeer ik steeds een opvangplaats voor alle rechthebbenden.

Doelstelling 3: Een efficiënt migratiebeleid met snelle en correcte procedures

De huidige vreemdelingenwet vindt haar basis in het jaar 1980. Na meer dan drie decennia van amendementen, aanvullende regelgeving en beleidspraktijken is de transparantie helemaal zoek. Een duidelijke regelgeving met eenduidige procedures dát is de basis van een degelijk asiel- en migratiebeleid. Hier ga ik werk van maken. Ik zal zo snel mogelijk en daarmee wil ik zeggen uiterlijk begin 2015 een werkgroep oprichten. Deze werkgroep krijgt de opdracht om het huidige kluwen aan wetgeving rond asiel en migratie te ordenen in een transparant Migratiewetboek. Dit wil ik tegen het einde van mijn regeerperiode realiseren.

Daarnaast zal ik acties ondernemen om meervoudige verblijfsaanvragen te vermijden en oneigenlijke parallelle procedures te bestrijden.

Ik zal een billijk rolrecht invoeren. Dit bestaat reeds in de ons omringende landen zoals Nederland, het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk. De aanvrager van een verblijfsvergunning betaalt hiermee een vergoeding voor de aangeboden dienstverlening. Daarbij laat ik onderzoeken of het aangewezen is om dit rolrecht te differentiëren of dat daarentegen een uniforme vergoeding wordt aangerekend. De bijdrage zal in het licht van de verstrekte dienstverlening billijk zijn. Kwetsbare groepen zoals slachtoffers mensenhandel, niet begeleide minderjarige vluchtelingen, kandidaat-vluchtelingen, aanvragers subsidiaire bescherming en mensen die beroep doen op de procedure medische regularisatie worden vrijgesteld van dit rolrecht. De EU-burgers worden vrijgesteld om het recht van vrij verkeer van personen binnen de EU te vrijwaren.

We moeten ons ook hoffelijk opstellen naar nieuwkomers. Een correcte en snelle organisatie met betrekking tot de wettelijke toegang tot het grondgebied is een kerntaak van de overheid. Spijtig genoeg zien we in de praktijk dat dit vaak niet het geval is.

Het is mijn ambitie om het nodige te doen zodat mijn administratie snel een visum voor tijdelijk verblijf kan afleveren voor bijvoorbeeld toeristen of mensen die op familiebezoek komen.

Ik neem ook maatregelen zodat vreemdelingen met een onbeperkt verblijf automatisch een verwittiging krijgen wanneer hun verblijfskaart vervalft. Zo kunnen ze zich tijdig in orde stellen.

Ik maak een prioriteit van de bescherming van de openbare orde en de nationale veiligheid en verzeker dat criminelen en delinquenten zonder wettig verblijf niet in aanmerking zullen komen voor een

verblijfsstatuut.

Ik zal ervoor zorgen dat een aantal gemachtigde personen van de DVZ toegang tot de Algemene Nationale Gegevensbank en het strafregister krijgen. Deze toegang zorgt ervoor dat DVZ de nodige informatie krijgt en zo haar beslissingen tot terugwijzing of inreisverboden kan motiveren op basis van inbreuken op de openbare orde. Het spreekt voor zich dat de wet op de privacy maximaal gerespecteerd wordt.

Doelstelling 4: Het verbeteren van de situatie van de niet-begeleide minderjarige vreemdelingen (NBMV)

Niet Begeleide Minderjarige Vreemdelingen vormen een uiterst kwetsbare groep die moet beschermd worden. Als staatssecretaris voor Asiel en Migratie wil ik onze Europese voorstellersrol blijvend opnemen.

Eén van de moeilijkste oefeningen voor de bevoegde instanties is het voeren van een beleid dat krachtdadig is en misbruiken wegwerkt, en dat tegelijkertijd het Kinderrechtenverdrag respecteert. Het belang van het kind staat bij dit alles centraal.

Ik wil tijdens de komende regeerperiode de bescherming van deze kwetsbare groep versterken. Hiertoe zal ik voorzien in de introductie van een uniforme registratie, in een bijzonder beschermingsstatuut, in een kwalitatieve opvang en in een duurzame oplossing voor deze jongeren.

Ik zal het initiatief nemen opdat de betrokken instanties “een levensproject” voor en met de niet begeleide minderjarige uitwerken. Dit betekent echter niet dat een duurzame oplossing per definitie hier in dit land ligt. Een duurzame oplossing kan ook inhouden dat de minderjarige terugkeert naar zijn thuisland en daar onder begeleiding zijn ‘levensproject’ verderzet.

Doelstelling 5: Regularisatie als uitzonderingsprocedure

Het Regeerakkoord is ondubbelzinnig: de regularisatie is een uitzonderingsprocedure, waarbij uitsluitend op individuele basis een verblijfsmachtiging wordt toegekend.

Zoals voor elk asiel-, opvang- en migratiedomein zal ik het Regeerakkoord strikt naleven en kondig dan meteen ook aan dat er in deze regeerperiode geen collectieve regularisatie komt.

De noodzaak tot regularisatie moet maximaal worden weggewerkt.

Dit zal ik mogelijk maken via snelle en efficiënte procedures, een correct terugkeerbeleid en de invoering van een nieuw migratiewetboek.

Ik wijs er evenwel op dat de regularisatieoperatie van 2009 een uitzonderlijke werklast voor mijn administratie veroorzaakte.

Ik heb mijn administratie de opdracht gegeven om deze werklast zo snel als mogelijk volledig weg te werken.

In het kader van de regularisatie zal ik ook de strijd tegen valse documenten (doktersbriefjes, arbeidscontracten, etc) opvoeren.

Het Regeerakkoord voorziet tenslotte dat een oplossing wordt gezocht voor de zeer beperkte groep mensen die buiten hun wil om en ook niet vrijwillig kunnen terugkeren naar hun land van herkomst. Ik zal hieromtrent met mijn administraties samenzitten en een oplossing uitwerken

Doelstelling 6: Een duidelijk en correct beleid waarbij beslissingen worden uitgevoerd. Ook negatieve beslissingen. Terugkeer verloopt vrijwillig als het kan, gedwongen als het moet.

Samen met mijn diensten zal ik een kwaliteitsvol, humaan en duurzaam terugkeerbeleid realiseren volgens het principe 'vrijwillig als het kan, gedwongen als het moet'.

We stellen een significante daling vast van de vrijwillige terugkeer.

Ik wil in deze regeerperiode dan ook sterker inzetten op deze eerste pijler. Om het beleid van vrijwillige terugkeer te laten slagen, is een gecoördineerde samenwerking tussen de betrokken partners primordiaal .

Een doorgedreven sensibilisatie en een duidelijke, correcte communicatie door de verschillende partners op het terrein zijn ook van cruciaal belang.

De kandidaat-vluchtelingen moeten er van in het begin attent op gemaakt worden dat terugkeer een reële mogelijkheid is waarmee men rekening moet houden.

Het terugkeerbeleid vormt het logische sluitstuk van een performant asiel-en migratiebeleid. Wanneer de vreemdeling niet kiest voor de vrijwillige terugkeer, dwingen meer repressieve maatregelen zich op. Ook dat is een rechtstaat.

In de pijler van de gedwongen terugkeer, wil ik een duidelijk onderscheid maken tussen repatriëringen, Dublin overnames, bilaterale overnames en terugdrijvingen.

Over de gehele lijn, stellen we ook hier een daling vast.

Mijn doel is om in deze regeerperiode stappen te ondernemen die ervoor zorgen dat wanneer men vrijwillige terugkeer weigert, de overheid meer én efficiënter inzet op gedwongen terugkeer.

Bij de uitvoering van deze gedwongen terugkeer staat een humane aanpak centraal.

Ik zal nóg meer focussen op de maatschappelijke en psychosociale begeleiding. In overleg met de Federale Politie wil ik de rol van het maatschappelijk en psychologisch ondersteuningsteam optimaliseren.

In samenspraak met de Minister van Binnenlandse Zaken onderzoek ik of er meer begeleiders kunnen worden opgeleid. Opleidingen en sociale vaardigheden zullen bijdragen tot die een humane aanpak.

Het is mijn intentie om de terugkeer te verhogen. Er zal bovendien worden gestreefd naar een verhoging van het slaagpercentage van de effectieve terugkeer door onder meer dilatoire procedures tegen te gaan.

Conform het Regeerakkoord zal optimaal gebruik worden gemaakt van de Europese fondsen en Frontex vluchten.

Het verblijf van illegale delinquenten vormt een probleem voor de openbare orde en de nationale veiligheid. In uitvoering van het Regeerakkoord zullen we prioritair inzetten op de terugkeer van deze groep en ook op de groep van (ex-)gedetineerden die illegaal in ons land verblijven. We zullen ook de gesloten vleugel voor de opvang van bewoners met gedragsproblemen evalueren en eventueel uitbreiden. Aan DVZ wil ik de wettelijke mogelijkheid geven om iedere vreemdeling in illegaal verblijf, die uit de gevangenis vrijkomt, te repatriëren. Ik zal de mogelijkheden laten onderzoeken om terugkeer nog vóór de vrijlating uit te voeren.

Terugkeer organiseren is niet altijd eenvoudig. Er komen héél wat administratieve procedures bij kijken. Readmissieakkoorden vergemakkelijken dit proces. Het sluiten van deze akkoorden op Belgisch, Europees en Benelux niveau is dan ook erg belangrijk. Toch dringt een evaluatie van het beleid zich op.

Ik zal tijdens mijn regeerperiode de strijd tegen het internationale terrorisme en het gewelddadig jihadisme opvoeren. DVZ moet de juiste instrumenten in handen krijgen om krachtdadig op te treden.

- Deelname aan een gewapend conflict in bepaalde gebieden willen we tegen gaan. Dit betreft zowel de uitreis naar, het verblijf in als de terugkeer uit deze regio's. In eerste instantie zullen we bekijken hoe we de wetgeving kunnen aanpassen zodat we –waar nodig- de gevallen kunnen uitbreiden waarvoor een inreisverbod kan afgeleverd worden. Dit conform de Europese regelgeving.
- Bovendien kunnen personen die niet over de Belgische nationaliteit beschikken, tijdelijk of definitief de toegang tot het Belgische grondgebied worden ontzegd.
- Wanneer er indicaties zijn van betrokkenheid bij terrorisme en gewelddadig jihadisme zal er systematisch onderzocht worden of de status van vluchteling of subsidiaire bescherming kan ingetrokken worden. Dit geldt evenzeer voor de intrekking van de verblijfsvergunning van niet-Belgen.

Tot slot wil ik tijdens de komende regeerperiode de bescherming van slachtoffers van mensenhandel, schijnhuwelijken en schijnerkenning blijven garanderen. Dit met bijzondere aandacht voor de uitbuiting van au pairs. Ook wil ik de nodige acties ondernemen om de procedure inzake erkenning van de staatloosheid vlotter te laten verlopen..

Migratie van mensen die in ons land willen komen werken of studeren, zal ik stimuleren. Hiervoor zal ik samenwerken met de Deelstaten zonder aan hun bevoegdheden te raken.

OUTTRO

Dames en heren,

Ik begon mijn beleidsverklaring met te stellen dat migratie de uitdaging is van de 21ste eeuw. Ik wil deze uitdaging samen met u aangaan. Ik wil van migratie een positief verhaal maken. Mensen die recht hebben op bescherming, op opvang, op verblijf moeten dit snel kunnen krijgen. Mensen die hier geen aanspraak op kunnen maken moeten dit ook snel weten en geresponsabiliseerd worden via een coherente communicatie door alle partners op het terrein. Misbruiken tasten de fundamentele van een rechtstaat aan en moeten bestreden worden. Ze hollen de rechten uit van diegenen die daadwerkelijk onze hulp nodig hebben. Humaan zijn, is correct zijn.